
PBM: persoonlijke valbeveiliging

Inleiding

Volgens de wet moeten er maatregelen worden genomen bij werken op hoogte (>2,5 meter) om valgevaar te voorkomen. Als het echt niet mogelijk is valgevaar te voorkomen door maatregelen aan de bron of door collectieve maatregelen (bijvoorbeeld leuning), dan moet persoonlijke valbeveiliging worden gedragen.

Welke soorten persoonlijke valbeveiliging zijn er?

Er zijn twee soorten valbeveiliging:

- valbeveiliging voor werken in het verticale vlak (in op- en afgaande richting): harnasgordel in combinatie met vanglijn en valdemper;
- valbeveiliging voor werken in het horizontale vlak (op één verdieping): harnasgordel in combinatie met vanglijn en valdemper.

Het gaat in beide gevallen om hetzelfde type valbeveiliging. Het verschil zit in de bevestiging van de harnasgordel.

harnasgordel in combinatie met vanglijn en valdemper

Wanneer: Geschikt voor situaties waarin **verticale** bewegingsvrijheid nodig is.

Gebruik: De harnasgordel wordt bevestigd aan een vast punt door middel van een vanglijn van 2,0 meter met een musketon- of andere haak. Dit vaste punt mag ook een valstopapparaat zijn. In dit laatste geval wordt de gordel zonder vanglijn direct aan het apparaat bevestigd.

Let op: De vanglijn aan de gordel mag niet langer zijn dan 2,0 meter.

Om de val(energie) op te vangen, zijn gordels met valdempers verplicht. Deze valdempers kunnen in de lijn zelf of in de musketonhaak zijn opgenomen. In geval van een val, moet het slachtoffer zo snel mogelijk (binnen 15 minuten) worden bevrijd uit zijn gordel.

De BHV-organisatie moet op deze vorm van hulpverlening zijn ingesteld.

Na een val moet het harnas worden vernietigd, valstopapparaten moeten worden gecontroleerd door de leverancier.

Er moet aandacht zijn voor de pendulewerking bij het inrichten van de werkplek.

Het is wenselijk de gebruiker van de gordel speciale instructie en voorlichting te geven.

Voordeel: Bij een harnasgordel in combinatie met een vanglijn en valdemper wordt de klap opgevangen door het hele lichaam.

Nadeel: Speciale slachtofferhulp na een val is noodzakelijk. Beperkte bewegingsvrijheid.

harnasgordel in combinatie met vanglijn en valdemper

- Wanneer:** Geschikt voor situaties waarin **horizontale** bewegingsvrijheid nodig is.
- Gebruik:** Er wordt een veiligheidslijn gespannen. Bij horizontale bewegingsvrijheid moeten er meerdere vaste punten aanwezig zijn om de veiligheidslijn voldoende strak te kunnen zetten.
- Let op:** Na een val moet het harnas worden vernietigd.
De vanglijn aan de gordel mag niet langer zijn dan 2,0 meter.
De BHV-organisatie moet zijn afgestemd op deze vorm van slachtofferhulp.
Pendulewerking bij val van horizontaal vlak.
Kwaliteit van ankerpunt of lijn moet goed zijn.
Valhoogte moet groter zijn dan 4 m.
- Voordeel:** Bij een harnasgordel in combinatie met een vanglijn en valdemper wordt de klap opgevangen door het hele lichaam.
- Nadeel:** Het verplaatsen langs een horizontale lijn heeft als nadeel dat bij de steunpunten de gordel af- en dan weer aangehaakt moet worden. Er zijn systemen in de handel die dit nadeel niet meer hebben. Beperkte bewegingsvrijheid.

Aandachtspunten bij aanschaf

Bij de harnasgordel:

- de valkracht moet worden opgenomen door de zitband;
- er moet een verstevigde heupband aan zitten;
- de houders voor het veilig meedragen van gereedschapstassen moeten aan de achterzijde zijn aangebracht;
- het materiaal moet van UV-gestabiliseerd nylon zijn
- de gordel moet voorzien zijn van CE-markering;
- maand en datum moeten op de gordel staan aangegeven.

bij klim- en loopwegbeveiligingsmiddelen

- klim- en daalbewegingen moeten mogelijk zijn;
- lijnklemmen zijn met veiligheidslijnen aangebracht;
- er moet onbediend mee naar boven en naar beneden kunnen worden gegaan door het indrukken van een pal om de klem te ontspannen;
- er is een afneembare lijnklem aanwezig wanneer de klimweg onderbroken wordt;
- de looper kan ongestoord de kabelophangpunten passeren.